

Főoldal>Családi ügyek, öröklés>Családi tartási kötelezettségek

Családi tartási kötelezettségek

Litvánia

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?
A szülők arra irányuló kötelezettsége, hogy gondoskodjanak gyermekeikről

A szülők kötelesek gondoskodni kiskorú gyermekeikről. A szülők kölcsönös megállapodása határozza meg a gyermekek tartásának módját és formáját. A tartás összegének a kiskorú szükségleteihez és a szülei pénzügyi helyzetéhez kell igazodnia; biztosítania kell a gyermek fejlődéséhez szükséges feltételeket. Mindkét szülő a saját pénzügyi helyzetével összhangban támogatja kiskorú gyermekét (a polgári törvénykönyv [Civilinis kodeksas] 3.192. cikke). A törvényben meghatározott körülmények fennállása esetén a szülőknek gondoskodniuk kell nagykorú gyermekükről (24. életévük betöltéséig), amennyiben képesek arra (a polgári törvénykönyv 3.192. cikkének (1) bekezdése).

A nagykorú gyermekek arra irányuló kötelezettsége, hogy gondoskodjanak szüleikről

A nagykorú gyermekek kötelesek gondoskodni szüleikről, ha azok elvesztették keresőképességüket, és támogatásra szorulnak. A (bírószág által megítélt) tartást havonta fix összegben kell megfizetni (a polgári törvénykönyv 3.205. cikke).

A házastársak kölcsönös tartási kötelezettsége

A különválásra vonatkozó végzésében a bíróság elrendelheti, hogy a vétkes fél fizessen tartást a rászoruló másik házastárs részére, ha a házastársak nem döntöttek közös megegyezéssel a tartásról. A tartás egy összegben, havi kötelezettségként vagy vagyontáruházas formájában is megítélhető (a polgári törvénykönyv 3.78. cikke). Házasság érvénytelenítése esetén a nem vétkes rászoruló házastárs legfeljebb három évig jogosult a vétkes házastársról tartást igényelni (a polgári törvénykönyv 3.47. cikke).

A korábbi házastársak kölcsönös tartási kötelezettsége

A házasság felbontását elrendelő végzésében a bíróság tartást ítél meg a rászoruló házastárs részére, ha a házastársak nem rendezték a tartás kérdését a házasság felbontásának joghatásaira vonatkozó megállapodásban. A házastárs nem jogosult tartásra, ha vagyontárgyai vagy bevétele teljes mértékben elegendő ahhoz, hogy eltartsa saját magát. Akkor tekinthető szükségesnek a tartás, ha a házastárs neveli a házasságból származó kiskorú gyermeket, illetve kora vagy egészségi állapota miatt nem tud munkát vállalni. A házasság felbontásáért felelős házastárs nem jogosult tartásra. A tartást megállapító végzés meghozatalakor és a tartás összegének megállapításakor a bíróság figyelembe veszi a házasság időtartamát, a tartásra való rászorultságot, a korábbi házastársak vagyonát, az egészségi állapotukat, korukat, keresőképességüket, annak valószínűségét, hogy a munkanélküli házastárs keresőtevékenységet találjon, valamint más fontos tényezőket. A tartás egy összegben, havi kötelezettségként vagy vagyontáruházas formájában is megítélhető (a polgári törvénykönyv 3.72. cikke).

Más családtagok kölcsönös tartási kötelezettsége

Amennyiben lehetséges, a nagykorú testvér köteles gondoskodni azon rászoruló kiskorú testvéréről, akinek nincsenek szülei, vagy nem kaphat tartást tőlük (a polgári törvénykönyv 3.236. cikke). Az arra képes nagykorú unokák kötelesek tartást fizetni a nagyszülei részére, ha azok nem tudnak dolgozni, és rászorulnak. Az arra képes nagyszülők kötelesek tartást fizetni kiskorú unokaik részére, ha azoknak nincsenek szülei, vagy nem kaphatnak tartást tőlük (a polgári törvénykönyv 3.237. cikke).

Tartási szerződés és életjáradéki szerződés

A tartási szerződés alapján az egyik fél, a tartást fizető (adós) ingyen vagy pénzbeli ellenszolgáltatás fejében a tartási szerződésben meghatározott összeg rendszeres megfizetését vállalja a másik fél, a tartás kedvezményezettje részére, vagy vállalja a kedvezményezett más módon történő tartását. A tartás fizetésének kötelezettségét nemcsak a szerződés, hanem akár törvény, bírósági ítélet vagy végrendelet is előírhatja (a polgári törvénykönyv 6.439. cikke). Az életjáradéki szerződés alapján a járadékszolgáltatásra jogosult természetes személy átruházza a tulajdonában lévő házat, lakást, földterületet vagy más ingatlan vagyont a járadékadásra kötelezett személy részére, miközben az utóbbi köteles a járadékszolgáltatásra jogosult és/vagy az általa megnevezett más személy(ek) egész életen át történő tartására (a polgári törvénykönyv 6.460. és 6.461. cikke).

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A szülők kötelesek gondoskodni kiskorú gyermekeikről. A szülők kölcsönös megállapodása határozza meg a gyermekek tartásának módját és formáját. A tartás összegének a kiskorú szükségleteihez és a szülei pénzügyi helyzetéhez kell igazodnia; biztosítania kell a gyermek fejlődéséhez szükséges feltételeket (a polgári törvénykönyv 3.192. cikke). Ennélfogva főszabályként a szülők minden esetben a gyermekek felnőtté válásáig (18. életév betöltése) kötelesek gondoskodni gyermekeikről.

A szülők azon kötelezettsége, hogy gyermekeikről azok 24. életévének betöltéséig gondoskodjanak, számos körülménytől függ. Az arra képes szülők a gyermekük 24. életévének betöltéséig gondoskodnak azon gyermekeikről, akik középfokú oktatásban vagy formális szakképzésben vesznek részt az alapképzettség megszerzése érdekében, vagy felsőoktatási intézmény nappali tagozatára járnak, ha pénzügyi támogatásra van szükségük, figyelemmel a nagykorú gyermekek pénzügyi helyzetére, jövedelmére, saját jövedelemszerzési lehetőségeikre és egyéb fontos tényezőkre. A szülők nem kötelesek a nagykorú gyermekeikről gondoskodni, ha azok felsőoktatási továbbképzésen vagy szakmai továbbképzésen vesznek részt (a polgári törvénykönyv 3.192. cikkének (1) bekezdése). A kiskorú és a nagykorú gyermek tartásának formájára és összegére vonatkozó követelmények nem különböznek egymástól, és a konkrét körülményektől függnak.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

Ha nem fizetnek a gyermek részére a tartást, bírósági eljárásban kell azt megítélni. Ha a szülő(k) elmulasztja(ák) a kiskorúak tartására vonatkozó kötelezettség(üke)t, a bíróság a szülő vagy a gyermek gyámja (gondnoka) vagy a gyermekek jogainak védelméért felelős állami intézmény által indított eljárásban tartást megállapító végzést hoz. Tartást megállapító végzést hozhat a bíróság abban az esetben is, ha a házasság felbontása és a különválás esetén nem állapodtak meg a kiskorú gyermekek tartásáról (a polgári törvénykönyv 3.194. cikke). Ha a nagykorú gyermek szülője vagy szülei elmulasztják teljesíteni a gyermek tartására irányuló kötelezettségüket, a gyermek keresetet indíthat a tartás iránt (a polgári törvénykönyv 3.192. cikkének (1) bekezdése). A házastársak, korábbi házastársak és más családtagok részére is megítélhető tartás a bírósági eljárásban.

A tartással kapcsolatos ügyeket a kerületi bíróságok bírálják el Litvániában. A kérelmet az alperes lakóhelye szerinti bírósághoz kell benyújtani. Ha az alperes lakóhelye ismeretlen, az alperes vagyontárgyainak helye vagy az utolsó ismert lakóhelye az irányadó. A Litván Köztársaság területén lakóhellyel nem rendelkező alperessel szemben érvényesítendő kereset az alperes vagyontárgyainak helye szerinti vagy a Litván Köztársaság területén található,

utolsó ismert lakóhelye szerinti bírósághoz is benyújtható. A tartással kapcsolatos kereset a felperes lakóhelye szerinti bíróságon is benyújtható (a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 26., 29. és 30. cikke).

Az állam gondoskodik azon kiskorúak tartásáról, akik több mint egy hónapja nem kapták meg a tartást a gondoskodás nyújtására egyébként képes szüleiktől vagy nagykorú közeli hozzátartozóiktól (a polgári törvénykönyv 3.204. cikke), A tartásdíjat a szociális biztonságért és munkaügyekért felelős minisztérium felügyelete alá tartozó állami társadalombiztosítási alap igazgatótanácsa osztja és fizeti ki. A tartás kérelmezésekor a kérelmezőnek (az a szülő, akinél a bíróság elhelyezte a gyermeket, vagy a gyám/gondnok) a következő dokumentumokat kell benyújtania: a tartás iránti kérelem, a gyermektartásra vonatkozó bírósági határozat vagy bíróság által hitelesített megállapodás, vagy azok hitelesített másolata, átírtatva vagy kivonata – az igényelt gyermektartás megállapított összegével – és az alábbiakat alátámasztó iratok: a gyermek litván állampolgár, hontalan vagy Litvániában állandó lakóhellyel rendelkező külföldi állampolgár; a gyermek több mint egy hónapja nem kapott tartásdíjat, vagy annak csak egy részét kapta meg; a kérelmező litván állampolgár, hontalan vagy Litvániában állandó lakóhellyel rendelkező külföldi állampolgár (ha az intézmény nem tudja megszerezni az említett iratokat vagy adatokat az államtól, az intézményi nyilvántartásból vagy az állami információs rendszerből). A tartásdíjnak a megállapított eljárással összhangban történő megfizetésével a szociális biztonságért és munkaügyekért felelős minisztérium felügyelete alá tartozó állami társadalombiztosítási alap igazgatótanácsa a megfizetés időpontjától kezdve jogosult az adóstól követelni a megfizetett összeget és a késedelmes napok után járó kamatot. A megfizetett tartásdíj visszatérítésére és/vagy a kamatok megfizetésére vonatkozó határozat végrehajtható okiratnak minősül.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

Igen. A kiskorú nevében a kérelmet törvényes képviselője (szülő, örökbefogadó szülő, gyám, gondnok) nyújthatja be. A kérelmet olyan természetes személy is benyújthatja, aki jogosult arra, hogy természetes személyt a bíróságon képviseljen (ügyvéd, ügyvédjelölt stb.). A természetes személyeket a bíróságon felhatalmazás alapján jogi egyetemi végzettséggel rendelkező személyek is képviselhetik, feltéve, hogy közeli hozzátartozójukat vagy házastársukat (élettársukat) képviselik. A közeli hozzátartozók körébe tartoznak második fokig az egyenesági rokonok (szülők és gyermekek, nagyszülők és unokák) és második fokig az oldalági rokonok (testvérek) (a polgári törvénykönyv 3.135 cikke).

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

A tartással kapcsolatos ügyeket a kerületi bíróságok bírálják el Litvániában. A kérelmet az alperes lakóhelye szerinti bírósághoz kell benyújtani. Ha az alperes lakóhelye ismeretlen, az alperes vagyontárgyainak helye vagy az utolsó ismert lakóhelye az irányadó. A Litván Köztársaság területén lakóhellyel nem rendelkező alperessel szemben érvényesítendő keresetet az alperes vagyontárgyainak helye szerinti vagy a Litván Köztársaság területén található, utolsó ismert lakóhelye szerinti bírósághoz is be lehet nyújtani. A tartással kapcsolatos kereset a felperes lakóhelye szerinti bíróságon is benyújtható (a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 26., 29. és 30. cikke).

A kereset benyújtásához nem szükséges ügyvéd vagy más közvetítő igénybevétele. Lásd 3. és 4. kérdést is.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A kereset benyújtásához nem szükséges ügyvéd vagy más közvetítő igénybevétele. Lásd 3. és 4. kérdést is.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A perköltségek magukban foglalják az illetéket és az ügy elbírálásához kapcsolódó költségeket (a polgári perrendtartásról szóló törvény 79. cikke). A keresetindítás illetékének összegét a polgári perrendtartásról szóló törvény 80. cikke szabályozza. Vagyonjogi jogvita esetén az illeték összegét a követelés értéke alapján kell kiszámítani: 30 000 EUR-ig terjedő követelések esetén – 3%, de legalább 20 EUR; 30 000 EUR-tól 100 000 EUR összegig terjedő követelések esetén – 900 EUR és a 30 000 EUR összeget meghaladó követelésrész 2%-a, 100 000 EUR feletti követelések esetén – 2 300 EUR és a 100 000 EUR összeget meghaladó követelésrész 1%-a. Az illeték teljes összege vagyonjogi jogvita esetén nem haladhatja meg a 15 000 EUR összeget (a polgári perrendtartásról szóló törvény 80. cikke).

A rendszeresen fizetendő tartásdíj iránti kereset esetén a követelés összegét a kifizetések egyévi teljes összege alapján kell megállapítani (a polgári perrendtartásról szóló törvény 85. cikke). A tartásdíj iránti kereset esetén a kérelmező mentesül az illeték megfizetése alól (a polgári perrendtartásról szóló törvény 83. cikke).

Amennyiben valamely személy pénzügyi eszközei nem elegendőek, az állam által fedezett költségmentességet kérhet az állam által biztosított költségmentességről szóló törvényben előírt eljárás szerint. Az államilag biztosított, másodlagos költségmentesség kiterjed a polgári jogi eljárás során felmerült perköltségek visszatérítésére is.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A szülők és gyermekek kölcsönös tartási kötelezettsége

A bíróság tartást megállapító végzést hozhat, amelyben kötelezi a gyermekek tartását elmulasztó egyik vagy mindkét szülőt, hogy az alábbi módok egyike szerint gondoskodjon gyermekeiről: 1) havi fizetés; 2) egyszeri összeg; 3) vagyonátruházás a gyermek részére. Az ügy kimenetelétől függően a bíróság ideiglenes tartásdíj fizetését is előírhatja. A tartás összegének a kiskorú szükségleteihez és a szülei pénzügyi helyzetéhez kell igazodnia; biztosítania kell a gyermek fejlődéséhez szükséges feltételeket. Mindkét szülő a saját pénzügyi helyzetével összhangban támogatja kiskorú gyermekét (a polgári törvénykönyv 3.192. és 3.196. cikke).

A gyermek, a gyermek szülője, a gyermekek jogainak védelméért felelős állami intézmény vagy az ügyész által indított kereset alapján a bíróság csökkentheti vagy emelheti a tartás összegét, ha a tartást megállapító végzés meghozatalát követően a felek pénzügyi helyzetében jelentős változás következett be. A tartás összegének emelése akkor rendelhető el, ha további költségek merültek fel a gyermek gondozásával kapcsolatban (betegség, sérülés, ápolás vagy teljes körű gondozás). Ha szükséges, a bíróság végzésben elrendelheti a gyermek kezelésével kapcsolatos jövőbeni költségek fedezését. A fentiekben hivatkozott személyek kérelmére a bíróság megváltoztathatja a korábban megállapított tartás formáját (a polgári törvénykönyv 3.201. cikke).

A nagykorú gyermek havi fix összegben fizet (bírósági határozat alapján) tartást szülei részére. A tartás összegét a bíróság állapítja meg a gyermekek és a szülők pénzügyi helyzetére tekintettel, valamint az eset más fontos körülményeit figyelembe véve. A tartás összegének megállapításakor a bíróságnak figyelembe kell vennie, hogy a kötelezettség a szülő valamennyi nagykorú gyermekére vonatkozik, függetlenül attól, hogy a tartás iránti keresetet valamennyi gyermekkel vagy csak egyikkel szemben indították-e (a polgári törvénykönyv 3.205. cikke).

Ha a tartást rendszeres fizetések formájában ítélik meg, a tartás összegét évente korrigálni kell az inflációs rátával a kormány által meghatározott eljárás szerint (a polgári törvénykönyv 3.208. cikke).

A házastársak kölcsönös tartási kötelezettsége

A tartást megállapító végzés meghozatalakor és a tartás összegének megállapításakor a bíróság figyelembe veszi a házasság időtartamát, a tartásra való rászorultságot, a korábbi házastársak vagyonát, az egészségi állapotukat, korukat, keresőképességüket, annak valószínűségét, hogy a munkanélküli házastárs keresőtevékenységet találjon, valamint más fontos tényezőket. A tartás egy összegben, havi kötelezettséggént vagy vagyonátruházás formájában

is megítélhető. Rendszeres fizetés megítélésekor a körülmények lényeges változása esetén bármelyik házastárs kérheti a fizetendő összeg csökkentését, emelését vagy a fizetés megszüntetését. A tartás összegét évente korrigálni kell a kormány által meghatározott eljárás szerint (a polgári törvénykönyv 3.78. cikke).

A korábbi házastársak kölcsönös tartási kötelezettsége

A tartást megállapító végzés meghozatalakor és a tartás összegének megállapításakor a bíróság figyelembe veszi a házasság időtartamát, a tartásra való rászorultságot, a korábbi házastársak vagyonát, az egészségi állapotukat, korukat, keresőképességüket, annak valószínűségét, hogy a munkanélküli házastárs keresőtevékenységet találjon, valamint más fontos tényezőket. A tartás csökkenthető, ideiglenessé tehető vagy elutasítható, ha legalább az alábbi körülmények egyike fennáll:

1) a házasság kevesebb, mint egy évig tartott; 2) a tartásra jogosult házastárs a másik házastárral vagy annak közeli hozzátartozóival szemben bűncselekményt követett el; 3) a tartásra jogosult házastárs bizonytalan pénzügyi helyzetét saját felróható magatartásával idézte elő; 4) a tartást igénylő házastárs nem járult hozzá a közös vagyonukhoz, vagy a házasság ideje alatt szándékosan cselekedett a másik házastárs vagy a család érdekeivel ellentétben. A tartás egy összegben, havi kötelezettségként vagy vagyonátruházás formájában is megítélhető.

Rendszeres fizetés megítélésekor a körülmények lényeges változása esetén bármelyik házastárs kérheti a fizetendő összeg csökkentését, emelését vagy a fizetés megszüntetését. A rendszeres fizetéseket a jogosult élete végéig teljesítik, és azokat az inflációnak megfelelően a kormány által megállapított eljárás szerint évente korrigálják. Ha a tartásra jogosult korábbi házastárs meghal vagy újraházasodik, a tartás megszűnik (a polgári törvénykönyv 3.72. cikke)

Más családtagok kölcsönös tartási kötelezettsége

Amennyiben lehetséges, a nagykorú testvér köteles gondoskodni azon rászoruló kiskorú testvéréről, akinek nincsenek szülei, vagy nem kaphat tartást tőlük (a polgári törvénykönyv 3.236. cikke). Az arra képes nagykorú unokák kötelesek tartást fizetni a nagyszüleik részére, ha azok nem tudnak dolgozni, vagy rászorulnak. Az arra képes nagyszülők kötelesek tartást fizetni kiskorú unokáik részére, ha azoknak nincsenek szülei, vagy nem kaphatnak tartást tőlük (a polgári törvénykönyv 3.237. cikke) A polgári törvénykönyvnek a gyermekek és szülők kölcsönös tartási kötelezettségére vonatkozó rendelkezései megfelelően alkalmazandók.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartás fizetésére kötelezett köteles a tartásra jogosult részére tartást fizetni. Amikor a kérelmet a kiskorú gyermek nevében a szülő nyújtja be, a tartást a szülő és nem a gyermek részére kell megfizetni. Ha a gyermeket gyámság/gondnokság alá helyezik, a tartást a gyám/gondnok részére kell megfizetni, aki kizárólagosan a gyermek érdekében használhatja azt fel.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

A bírósági ítélet végrehajtása iránti kérelmet a végrehajtó részére kell címezni. A végrehajtási intézkedés alapja a benyújtott végrehajtható okirat. A végrehajtható okiratok közé tartozik többek között a bírósági határozat vagy végzés alapján kiadott végrehajtási lap. Amint a végrehajtható határozat jogerőre emelkedik, az elsőfokú bíróság írásbeli kérelem alapján kiadja a jogosult részére a végrehajtási lapot.

A gyermek tartására irányuló kötelezettség elmulasztása a büntetőjog alapján büntetendő: A büntető törvénykönyv 164. cikke előírja, hogy az a személy, aki elmulasztja a gyermek tartására, a gyermek tartásdíjának megfizetésére vagy a gyermek egyéb szükséges pénzügyi támogatására vonatkozó, bíróság által megállapított kötelezettséget, közérdekű munkával, szabadságot korlátozó intézkedéssel, házi őrizettel vagy legfeljebb két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Más jellegű bírósági határozat be nem tartása is járhat büntetőjogi felelősségre vonással: a büntető törvénykönyv 245. cikke alapján az a személy, aki nem teljesíti a nem büntető jellegű bírósági határozatot, vétséget követ el, amely közérdekű munkával, pénzbírsággal, szabadságot korlátozó intézkedéssel vagy házi őrizettel büntetendő.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezetten védő szabályokra és elévülési időkre

Természetes személyektől való behajtás esetén a behajtást nem lehet a háztartással, munkavégzéssel vagy képzéssel összefüggő eszközökre vagy egyéb olyan vagyontárgyakra vezetni, amelyek az adós vagy családja megélhetéséhez vagy munkavégzéséhez vagy képzéséhez szükségesek. A fenti vagyontárgyak listáját a határozatok végrehajtásának kézikönyve tartalmazza. Ezenkívül nem vezethető behajtás a kormány által megállapított havi minimálbér összegéig terjedő pénzüsszegre, illetve a gyermekek és a fogyatékkal élő személyek számára szükséges tárgyakra (a polgári perrendtartásról szóló törvény 668. cikke).

Az adós bérének vagy azzal egyenértékű fizetésének és juttatásának a kormány által megállapított havi minimálbér összegéig terjedő részéből végrehajtható okirat alapján hajtható végre levonás a behajtandó összeg teljes körű fedezéséig; a rendszeres fizetéssel vagy a családfenntartó által elszenvedett testi sértés, egészségkárosodás vagy halál révén okozott kár megtérítéseként teljesített tartás végrehajtásakor a levonás mértéke 30%, kivéve, ha a végrehajtható okirat másként rendelkezik, vagy a törvények vagy a bíróság másként írják elő. A bérnek, valamint az azzal egyenértékű kifizetéseknek és juttatásoknak a kormány által megállapított havi minimálbért meghaladó részéből történő levonás mértéke 50%, kivéve, ha a törvények vagy a bíróság másként írják elő (a polgári perrendtartásról szóló törvény 736. cikke). A polgári perrendtartásról szóló törvény 739. cikke emellett meghatározza azokat a pénzüsszegeket is, amelyek nem képezhetik a behajtás tárgyát (például anyasági és apasági ellátások, gyermekgondozási ellátások stb.).

Pénznek az adós vagyontárgyaiból történő behajtása nem megengedett, ha az adós azt igazoló bizonyítékot nyújtott be a végrehajtó részére, hogy a behajtandó összeg és a végrehajtási költségek hat hónapon belül, vagy ha a behajtás tárgyát az adós lakóhelyeként szolgáló egyetlen otthona képezi, a polgári perrendtartás 736. cikkében meghatározott összegeknek az adós béréből, nyugdíjából, hallgatói ösztöndíjából vagy egyéb jövedelméből való levonásával 18 hónap alatt behajthatók.

A bírósági határozatokon alapuló végrehajtható okirat a bírósági határozat jogerőre emelkedésétől számított öt éven belül nyújtható be végrehajtás céljából.

Ha a bírósági határozat rendszeres fizetések behajtását írja elő, a végrehajtható okiratok a behajtás teljes időtartama alatt érvényesek, a határidő azon a napon kezdődik, amikor az egyes kifizetések teljesítésének határideje lejár (a polgári perrendtartásról szóló törvény 605. cikke).

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

Az állam gondoskodik azokról a kiskorú gyermekekről, akik több mint egy hónapja nem kapnak tartást az arra képes szüleiktől vagy nagykorú közeli hozzátartozóiktól (a polgári törvénykönyv 3.204. cikke). A tartásdíjat a szociális biztonságért és munkaügyekért felelős minisztérium felügyelete alá tartozó állami társadalombiztosítási alap igazgatótanácsa osztja és fizeti ki. A tartás kérelmezésekor a kérelmezőnek (az a szülő, akinél a bíróság elhelyezte a gyermeket, vagy a gyám/gondnok) a következő dokumentumokat kell benyújtania: a tartás iránti kérelem, a gyermektartásra vonatkozó bírósági határozat vagy bíróság által hitelesített megállapodás, vagy azok hitelesített másolata, átirata vagy kivonata – az igényelt gyermektartás megállapított összegével – és az alábbiakat alátámasztó iratok: a gyermek litván állampolgár, hontalan vagy Litvániában állandó lakóhellyel rendelkező külföldi állampolgár; a gyermek több mint egy hónapja nem kapott tartásdíjat, vagy annak csak egy részét kapta meg; a kérelmező litván állampolgár, hontalan vagy Litvániában állandó lakóhellyel rendelkező külföldi állampolgár (ha az intézmény nem tudja megszerezni az említett iratokat vagy adatokat az államtól, az intézményi nyilvántartásból vagy az állami információs rendszerből). A tartásdíjnak a megállapított eljárással összhangban történő megfizetésével a szociális

biztonságért és munkaügyekért felelős minisztérium felügyelete alá tartozó állami társadalombiztosítási alap igazgatótanácsa a megfizetés időpontjától kezdve jogosult az adóstól követelni a megfizetett összeget és a késedelmes napok után járó kamatot. A megfizetett tartásdíj visszatérítésére és/vagy a kamatok megfizetésére vonatkozó határozat végrehajtható okiratnak minősül.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Lásd a 12. kérdést.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

Az állam által biztosított költségmentességért felelős szolgálat a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendeletben (a továbbiakban: tartási rendelet) meghatározott feladatok elvégzésére jogosult központi hatóság.

Amennyiben a kérelmek 21 év alatti személyek tartására irányuló, szülők és gyermekek közötti kapcsolatokról eredő kötelezettségekre vonatkoznak, a tartási rendelet 51. cikkében említett központi hatóság feladatait a szociális biztonságért és munkaügyekért felelős minisztérium felügyelete alá tartozó állami társadalombiztosítási alap igazgatósága látja el.

Az állam által biztosított költségmentesség szolgálatának elérhetőségei:

Cím: Odminių g. 3, 01122 Vilnius, tel. +370 700 00 211, fax +370 700 35 006, e-mail: teisinepagalba@vgtp.lt

A szociális biztonságért és munkaügyekért felelős minisztérium felügyelete alá tartozó állami társadalombiztosítási alap igazgatótanácsának elérhetőségei:

Állami társadalombiztosítási alap, igazgatóság, mažeikiai egység, cím: Vasario 16-osios g. 4, LT-89225 Mažeikiai, tel. +370 (443) 26659, fax +370 (443) 27341, e-mail: mazeikiai@sodra.lt

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhettek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

Lásd a 14. kérdést.

16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

A 2007. évi hágai jegyzőkönyv alkalmazandó Litvániában.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A tartási rendelet alkalmazásakor a költségmentességet a tartási rendelet 44–47. cikkével, a polgári jogi eljárásokat szabályozó uniós és nemzetközi jog végrehajtásáról szóló törvény 31–5. cikkével, valamint az állam által biztosított költségmentességről szóló törvénnyel összhangban nyújtják. Az állam által biztosított költségmentesség iránti kérelmeket közvetlenül az állam által biztosított költségmentesség nyújtásáért felelős illetékes hatóságok részére továbbítják (az állam által biztosított költségmentességért felelős szolgálat és annak helyi egységei).

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

A tartási rendelet rendelkezéseinek végrehajtása érdekében módosították a polgári jogi eljárásokat szabályozó uniós és nemzetközi jog végrehajtásáról szóló litván törvényt. Ezek határozzák meg a tartási rendelet alapján a központi hatóság feladatainak ellátására jogosult intézményeket, és a költségmentesség nyújtására irányuló eljárást, valamint felhatalmazzák a központi hatóság feladatait ellátó intézményeket, hogy állami és önkormányzati intézményektől, egyéb szervektől, bankoktól és más hitel- és pénzügyintézetektől, valamint az állami nyilvántartásokból és más információs rendszerekből díjmentesen beszerezzék a tartási rendeletben meghatározott feladatok végrehajtásához szükséges adatokat.

Ez a webhely az [Európa Önökért](#) portál része.

Örömmel vesszük [visszajelzését](#) arról, hogy hasznosnak találta-e az oldalon szereplő információkat.

This webpage is part of an EU quality network

Utolsó frissítés: 16/12/2020

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.